

Vår saksbehandler: Kari Fyhn
Direkte tlf: 23 30 12 83
E-post: kari.fyhn@utdanningsdirektoratet.no

Dato:
20.12.2013

Referat fra møte i faglig råd for bygg- og anleggsteknikk (FRBA)

10. desember 2013 13:00 – 18:00
Utdanningsdirektoratet

Medlem

Jørgen Leegaard
Thomas Norland
Halvor Langseth
Fred Arild Gyldenås
Helge Haukeland
Jarle Kristoffersen
Petter Høglund
Inge Rasmussen
Marit Lensjø
Ola Ivar Eikebø
Runar Kjellstad Nygård

Representerer

BNL
BNL
Fellesforbundet
MEF
Arbeidsmandsforbundet
Fagforbundet
Utdanningsforbundet
Utdanningsforbundet
SL
KS
Elevorganisasjonen

Fra Utdanningsdirektoratet

Kari Fyhn Avdeling for fag- og yrkesopplæring

Meldt forfall

Marie Granøien Fellesforbundet
Anne Jensen NHO Service

Dagsorden

1	<p>Godkjenne dagsordenen og innkallingen til dagens møte</p> <p><i>Vedtak:</i> Rådet godkjenner dagsordenen og innkallingen.</p>
2	<p>Godkjenne referatet fra møtet 30. oktober 2013</p> <p><i>Vedtak:</i> Rådet godkjenner referatet fra møtet 30. oktober 2013.</p>
3	<p>Orienteringssaker</p> <p><u>Nasjonal konferanse om Ny GIV</u></p> <p>Marie Granøien fra Fellesforbundet har deltatt på den nasjonale konferansen om Ny GIV som Kunnskapsdepartementet arrangerte i Oslo 27.-28. november. Hun vil ettersende en kort rapport om arrangementet.</p> <p><u>Høring – Forslag til endringer i opplæringsloven, privatskoleloven og folkehøyskoleloven</u></p> <p>Kunnskapsdepartementet har sendt på høring et forslag om endringer i opplæringsloven, privatskoleloven og folkehøyskoleloven, blant annet forslag om å presisere kravet om forsvarlig system for å følge opp lovverket. Høringsbrevet finner dere her:</p> <p>http://arkiv.udir.no/ePhorteWeb/shared.aspx/GetDoc.aspx?DL_DOKID_DB=510242&DL_JPID_JP=339051&DL_DOKFORMAT_XX=RA-PDF&DB_STATUS_DS=F&WorkFolder=&EphorteDb=EPHORTE</p> <p>Høringsfrist: 6. desember 2013</p> <p><u>Høring – forslag til læreplan i industrioppmålingsfaget Vg3/opplæring i bedrift</u></p> <p>Utdanningsdirektoratet har sendt på høring ny læreplan i Vg3 industrioppmålingsfaget. Industrioppmålingsfaget utdanner fagarbeidere som kontrollerer og verifiserer posisjoner og dimensjoner av moduler, understell, konstruksjoner, strukturer og andre sammenstillinger innen industrien onshore og offshore. Den nye læreplanen vil bli tatt i bruk fra høsten 2014.</p> <p>Les høringsbrev og forslag til ny læreplan her: http://www.udir.no/Regelverk/Horinger/Saker-ute-pa-horing/Horing--forslag-til-lareplan-i-industrioppmalingsfaget-Vg3opplaring-i-bedrift/</p> <p>De faglige rådene vurderer selv om de ønsker å avgi hørings svar i saken.</p> <p><u>SRY-møtet og fellesmøtet med kunnskapsministeren 5.12.2013</u></p> <p>Leegaard/BNL orienterte om presentasjonen han holdt i SRY-møtet 5.12.2013. I presentasjonen tok han opp de viktigste utfordringene bygg- og anleggsnæringen og utdanningsprogrammet står overfor. Leegaard orienterte også om innlegget han holdt i fellesmøtet for ledere og nestledere i SRY og de faglige rådene senere samme dag. I dette møtet deltok kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen.</p> <p><u>Status i saker som er til behandling Utdanningsdirektoratet</u></p> <p>Sekretær orienterte om fremdriften i saksbehandlingen av forslaget om å utvide prøvetiden i malerfaget og forslaget om å innføre en egen teorieksamen for lærlinger som gjennomfører opplæringen sin innenfor 2+2-modellen, og om behandlingen av brevet rådet ønsker å sende til SRY. Forslaget om å utvide prøvetiden i malerfaget vil bli sendt ut på høring innen kort tid. Forslaget om å innføre en egen</p>

	<p>teorieksamen er ikke fordelt til saksbehandler ennå. Brevet rådet besluttet å sende til SRY må i stedet sendes til Utdanningsdirektoratet, som vil legge saken frem for SRY.</p>
<p>4</p>	<p>Høring – forslag til læreplan i byggdrifterfaget</p> <p>Utdanningsdirektoratet har sendt på høring forslag til læreplan i det nye byggdrifterfaget. Høringsbrevet og læreplanforslaget finner dere her: http://www.udir.no/Regelverk/Horinger/Saker-ute-pa-horing/Horing--forslag-til-lareplan-i-byggdrifterfaget---nytt-fag/</p> <p>Rådsmedlemmene diskuterte læreplanforslaget. Leegaard/BNL informerte om rådsmøtet han deltok på i Faglig råd for naturbruk 25.9.2013 på vegne av FRBA. I dette møtet drøftet Leegaard og medlemmene i FRNA grenseoppgangen mellom byggdrifterfaget og idrettsanleggsfaget. FRBA-medlemmene ba sekretær om å sende dem referatet fra møtet i FRNA.</p> <p>Flere ønsket at rådet skulle gå gjennom byggdrifterlæreplanen og se om det kan omstruktureres slik at den passer til NKR-inndelingen. Arbeidsmandsforbundets representant ønsket at den egen gruppe skal sammenligne denne læreplanen med forslaget rådet i sin tid utarbeidet. SLs representant lurte på om det er realistisk at man vil greie å lage en fagprøve i dette faget som kan vare i fire hele dager. Rådsmedlemmene ble enige om å sette ned en arbeidsgruppe som skal se på disse problemstillingene og skrive et utkast til høringsuttalelse som rådet kan behandle i neste rådsmøte, 5.2.2014.</p> <p><i>Vedtak: En arbeidsgruppe vurderer problemstillingene rådsmedlemmene diskuterte og skriver et utkast til høringsuttalelse som rådet kan behandle i neste møte. Jarle Kristoffersen, Helge Haukeland og Jørgen Leegaard deltar i gruppen.</i></p>
<p>5</p>	<p>Forslag fra BNL om å slå sammen snekkerfagene i BA og DH</p> <p>Utdanningsdirektoratet har mottatt forslag fra BNL om å slå sammen møbelsnekkerfaget og trevare- og bygginnredningsfaget til ett fag. Forslaget om navn på det nye faget er trevare- og møbelsnekker. BNL foreslår at faget legges til utdanningsprogram for bygg- og anleggsteknikk og at det skal bygge på Vg2 treteknikk, men med kryssløpsmuligheter fra utdanningsprogram for design og håndverk.</p> <p>Arbeidsgruppe 3, som har ansvar for å se på treindustrifagene i arbeidet med utviklingsredegjørelsen, har behandlet forslaget fra BNL og samtidig vurdert to innspill Utdanningsdirektoratet har mottatt angående denne saken.</p> <p>KS' representant informerte om at arbeidsgruppen støtter forslaget til BNL. Argumentet for å slå sammen fagene er at de har mye til felles. BNL mener at en sammenslåing vil styrke rekrutteringen til snekkerfagene.</p> <p>Rådet diskuterer BNL-forslaget, innspillene og synspunktene til arbeidsgruppe 3.</p> <p>SLs representant innvendte at læreplanene er generelle. Det som kan se likt ut på papiret, behøver ikke nødvendigvis å være det. Hun var ikke sikker på at møbelsnekkerfaget vil passe godt sammen med trevare- og bygginnredningsfaget. I møbelsnekkerfaget er man opptatt av kunstnerisk utøvelse og design på en helt annen måte enn i våre fag, sa hun. Hun var også bekymret for bredden i utdanningsprogrammet, og var ikke innstilt på å ta inn flere fag i det.</p> <p>Til dette svarte KS' representant at gruppen hadde valgt å lytte til bransjen.</p> <p>Leegaard/BNL påpekte at det ikke er snakk om å utvide tilbudet innen bygg- og anleggsteknikk med ett fag til, men å inkludere møbelsnekkerfaget i et eksisterende fag. Han informerte deretter om bakgrunnen for at BNL valgte å fremme forslaget. BNL ser dette som en mulighet til å redde rekrutteringen til snekkerfagene.</p> <p>SLs representant sa at det likevel har en betydning dersom rådet går inn for at et enkeltfag skal favne bredere. Hun sa at man da sender et politisk signal om at det ikke spiller noen rolle hvor bred utdanningen er.</p> <p>Arbeidsmandsforbundets representant henviste til brevet fra Oslo Snekkermesterlaug og sa at kryssløp fra Vg1 design og håndverk til Vg2 treteknikk er også en mulighet som kan bidra til å øke rekrutteringen.</p> <p>Rådsmedlemmene ble enige om å oppsummere saken og diskusjonen i et brev til</p>

Utdanningsdirektoratet.

Vedtak:

Sekretær skriver et brev med utgangspunkt i BNLs brev, arbeidsgruppens tilslutning og diskusjonen rådet har hatt om saken. I brevet skal hun trekke frem rekrutteringsargumentet og likheten mellom fagene (læreplananalyse). Hun skal sende brevet på høring til rådsmedlemmene før hun sender det til Utdanningsdirektoratet.

6 Utviklingsredegjørelsen

FRBA har nedsatt fem arbeidsgrupper som skal levere innhold til utviklingsredegjørelsen. Representanter for de fem arbeidsgruppene gjorde rede for status i arbeidet og tok imot innspill fra de andre rådsmedlemmene.

- 1. voksenlæringer og praksiskandidater:** Diskusjonen i rådsmøtet dreide seg først om det offentlige tilbudet i fylkene. Langseth/Fellesforbundet sa at det offentlige må stille opp og gi voksenlæringer og praksiskandidater et løft, for det offentlige kommer til å tjene store penger på den økte produktiviteten kompetansehevingen vil gi.

SLs representant spurte om det er opplest og vedtatt at voksne ikke ønsker å ta fagopplæring i skole. Flere av rådsmedlemmene mente at voksne som regel ikke vil være innstilt på å ta utdanningen i skole. For det første kommer ikke bedriftene til å gå med på at folk slutter for å utdanne seg på heltid. Fylkeskommunen må derfor gi et tilbud til voksne som ønsker å ta fagutdanning på deltid og tilbud om kurs til praksiskandidater som behøver teoripåfyll. Det skal gjøres mens de ansatte står i fullt arbeid.

På SL-representantens spørsmål svarte Langseth/Fellesforbundet at rådet bør ta det med i utviklingsredegjørelsen, og si at rådet ønsker forskning om problemstillingen. Hvem er de voksne, hva slags behov har de? Hva slags realkompetanse har de? SLs representant påpekte at man kan realkompetanse voksne slik at de for eksempel kan begynne på Vg2. Hun kunne vise til flere eksempler på det i sitt forskningsprosjekt. Det er synd hvis voksne ikke gis mulighet til å søke seg inn i ordinær videregående opplæring, sa hun.

Leegaard/BNL sa at rådet må beskrive tre grupper i utviklingsredegjørelsen: rettighetslevene, voksne og dem i mellom. Det som ikke er på plass, er et system for dem som er i næringen i dag som ikke har fullført en utdanning. MEFs representant påpekte at man ikke bør kalle dem ufaglærte. Mange av dem har jobbet lenge og har mye kompetanse. De kan faget sitt, men de har ikke formalisert kompetansen de har. Han sa videre at anleggsnæringen trenger ca 1500 nye personer per år. Den får ca 500 av disse fra skoleverket. 1000 kommer fra andre steder. Gruppen som tar en annen vei enn skole+læretid inn i næringen er med andre ord stor.

- 2. rekruttering av lærebedrifter:** Rådsmedlemmene diskuterte hva som skal til for å rekruttere flere lærebedrifter.

Leegaard/BNL sa at myndighetene må vektlegge etterspørselen etter fagarbeidere i større grad. Driveren i dag er pris – tilbyderne som kan konkurrere på pris, vinner som regel anbudsrundene. I dag er det bare personer som får lønnsøkning ved å ta fagbrev som tar praksiskandidateksamen. Det vil bli langt flere hvis driveren endrer seg. Myndighetene kan legge til rette for det ved å stille krav om at tilbyder skal ha fagutdannede i staben og være lærebedrift. Videre kan myndighetene stille krav om at tilbyder ikke skal ha flere enn to-tre ledd under seg (underentreprenører). Flere bedrifter vil gå inn for å bli lærebedrift hvis dette blir formelle krav det offentlige stiller ved innkjøp, hevdet han.

MEFs representant sa at lærlingtilskuddet må heves ytterligere. Det må bli like stort som tilskuddet til skoleplasser.

- 3. treindustrifagene:** KS' representant informerte om arbeidet i arbeidsgruppen. Gruppen har vurdert forslaget om sammenslåing av snekkerfagene. Den har også sett på behovet for å innføre en særløpsmodell for limtrefaget. Gruppen vil fremme dette som et formelt forslag. Hvis det får gjennomslag, vil limtrefaget bli tatt ut av Vg2 treteknikk.

- 4. anleggsgagene:** Gruppemedlemmene informerte om arbeidet. Arbeidsgruppen har kommet frem til to konklusjoner: 1) Det er behov for å opprette flere skoleplasser i Vg2 anleggsteknikk. 2) Det

er behov for å innføre endringer i fagoppsettet (lærefag og læreplaner). Prinsipielt dreier spørsmålet seg om hvor spisst skal vi tillate at et lærefag blir; om bredden i videregående trinn vs. fagskolenivået. Kanskje spisskompetansen skal ligge på fagskolenivået. MEF kommer til å jobbe for at anleggsrørlegger skal bli et eget fag, men MEFs representant presiserte at det ikke er nødvendig å skrive dette i utviklingsredegjørelsen i denne omgang.

- 5. øvrige fag:** Det skriftlige bidraget fra denne arbeidsgruppen var ikke klart. Medlemmene vil skrive det rett inn i utviklingsredegjørelsen. Hele redegjørelsen vil bli sendt på høring til samtlige rådsmedlemmer i god tid før innleveringsfristen 31.12.2013.

Vedtak:

På bakgrunn av de skriftlige arbeidene gruppene har levert og diskusjonen i råds møtet vil sekretær ta ansvar for å ferdigstille utviklingsredegjørelsen.

7 Møteplan

2013

Dato	Arrangement
10.12 kl. 13:00 – 20:00	Rådsmøte og juleavslutning

2014

Dato	Arrangement
5.2 kl. 10:00 – 15:00	Rådsmøte
9.4 kl. 10:00 – 15:00	Rådsmøte
11.6 kl. 13:00 – 20:00	Rådsmøte og sommeravslutning

Rådsmedlemmene diskuterte hvor de skal dra på fylkesbesøk i 2014. Oslo og Rogaland ble foreslått. Leegaard/BNL ba sekretær om å sende rådsmedlemmene en oversikt over hvor rådet har vært på fylkesbesøk de siste årene.

Et rådsmedlem foreslo å legge noen av møtene til andre lokaler enn Udirs. Hellerud videregående skole ble nevnt som en mulighet. Rådet satser på å holde rådsmøte på Hellerud 5.2.2014.

8 Eventuelt

- **Høringen om forskriftsendring – rett til påbygg**

Kunnskapsdepartementet foreslår å gjøre endringer i opplæringsloven som gir dem som har fullført og bestått fag- og yrkesopplæringen i 2014 eller senere, rett til påbygging til generell studiekompetanse. Retten gis både ungdom og voksne, men forutsetter at fag- og yrkesopplæringen er fullført og bestått som en del av ungdomsretten. Høringsfrist 17.1.2014.

Langseth/Fellesforbundet sa at han oppfatter at retten slår inn først når man har avlagt fagprøve. Han ønsket å spille inn at vi også må få en bestemmelse om at retten kan inngå i et femårig TAF-løp. De andre rådsmedlemmene støttet Fellesforbundet i dette. Sammen ble de enige om en tekst til høringsuttalelsen.

Vedtak: FRBA sender inn en høringsuttalelse med tre punkter

- 1) FRBA støtter forslaget om å innføre påbygget som Stortinget har sluttet seg til.
- 2) FRBA mener at man samtidig må strupe muligheten til å hoppe over på studieforbereende.
- 3) FRBA ønsker et femårig TAF-løp og vil se på påbyggssaken som en del av det.

- Forespørsel om hvem som skal betale for verneutstyret til elever i yrkesopplæringen v/ Jarle

Kristoffersen (Fagforbundet).

Kristoffersen informerte om et spørsmål Fagforbundet fikk et spørsmål i høst om hvem som har ansvar for å dekke utgifter til verneutstyr til elever i fagopplæringen. Fagforbundet sendte spørsmålet videre til Arbeidsdepartementet. Arbeidsdepartementet har svart Fagforbundet i brev av 27.11.2013 (se vedlegg). Rådsmedlemmene diskuterte brevet.

Vedtak:

FRBA tar brevet til orientering og oppfordrer organisasjonene til å fremme sak på et senere tidspunkt ved behov.

- **Møtet FRBA hadde med Brannvernforeningen/Gjensidige 22.11.2013:**
Norland/BNL orienterte om møtet han og KS' representant hadde 22.11.2013 med Brannvernforeningen og Finans Norge /Gjensidige. Sertifikatet i varme arbeider var tema for møtet. Representanten fra Gjensidige kjente problemstillingen. Han skulle fremme saken i et styringsgruppemøte 2. desember og gi rådet en tilbakemelding etter det. Rådet har ikke hørt noe. Medlemmene ble enige om å sende en purring i begynnelsen av januar.

**Vedlegg: Brev fra
Arbeidsdepartementet**

Fylkeshovedverneombudene i Norge
Fylkeshovedverneombud i Rogaland fylkeskommune
Postboks 130
4001 STAVANGER

Dykkar ref

Vår ref
13/3030

Dato
27 NOV 2013

Førespurnad om kven som skal betale for verneutstyret til elevar i yrkesopplæringa

Vi syner til brev av 1. oktober 2013. Arbeidsdepartementet har utarbeida svaret i samråd med Kunnskapsdepartementet.

Av arbeidsmiljølova § 1-6 fyrste ledd bokstav a følgjer det at elevar ved institusjonar som har undervisning eller forskning som formål, skal reknast som arbeidstakar i forhold til reglane om helse, miljø og sikkerheit. Vidare følgjer det av andre ledd, at reglane om arbeidsgivar gjeld for den som let personar som nemnd i fyrste ledd utføre arbeid i si verksemd. Nærare reglar om dette er gitt i forskrift 17. juni nr. 62 om arbeidsmiljølovens anvendelse for personer som ikke er arbeidstakere § 1.

I arbeidsmiljølova § 3-2 andre ledd, er det fastsett at arbeidsgivar skal sørge for at tilfredsstillande personleg verneutstyr blir stilt til rådvelde for arbeidstakar når det ikkje på annan måte kan tas forholdsreglar for å oppnå tilstrekkeleg vern om liv og helse. Krav til vedlikehald og kontroll av slikt verneutstyr er regulert nærare i forskrift 6. desember 2011 nr. 1355 om organisering, ledelse og medvirkning § 15-4.

Når det gjeld yrkesopplæringa i skolen, vil det vere fylkeskommunen som eigar av skolen, som vil vere hovudansvarleg for at vernereglane i arbeidsmiljølova med tilhøyrande forskrifter er oppfylt. Dette inneber mellom anna krav om å stille nødvendig verneutstyr til

Postadresse
Postboks 8019 Dep
NO-0030 Oslo
postmottak@ad.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 64
<http://www.ad.dep.no/>

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
983 887 457

Arbeidsmiljø- og
tryggingssavdelinga

Sakshandsamar
Martin Heidar
22248607

rådvelde for elevane. Utgifter til slikt verneutstyr kan følgeleg ikkje påførast elevane.

Med helsing

Tone Kjeldsberg (e.f.)
avdelingsdirektør

Martin Heidar
rådgjevar

Kopi:
Kunnskapsdepartementet